

Onderwerp: Gevraagd advies – Gezondheidsnota 2026-2030

15 augustus 2025

Geacht College, geachte Gemeenteraad,

De Adviesraad Sociaal Domein (ASD) is op 2 juli gevraagd om te adviseren over Samen naar een gezond Bodegraven-Reeuwijk, Gezondheidsnota, 2026-2030.

Binnen de adviesraad is een werkgroep gevormd die over deze nota een aantal gesprekken heeft gevoerd met de betreffende ambtenaar. Op basis van hun bevindingen zijn onderhavig advies en de aandachtspunten (zie bijlage) opgesteld en ondanks vakantietijd per mail door de gehele ASD geaccordeerd.

De gezondheidsnota 2026-2030 is een goede analyse van de lokale gezondheidsproblemen en een veelbelovend domein-overstijgend plan ten behoeve van een integrale aanpak. Het WAT? is goed beschreven.

Voor de ASD is het HOE? echter van groter belang om daadwerkelijk resultaten te kunnen boeken. Oorspronkelijk wilden we daarom met ons advies wachten op de Uitvoeringsagenda. Maar er zijn een aantal redenen om nu wel van ons te laten horen, de belangrijkste is de recente ontwikkeling rondom de voorjaarsnota, waardoor de totstandkoming van een uitvoeringsagenda en de financiële middelen onder druk staat, omdat niet voorzien is in structureel geld voor uitvoering in de komende jaren.

Er zijn voor de ASD twee belangrijke uitvoeringsstrategieën bij de implementatie die niet zonder structureel geld kunnen worden uitgevoerd, nl. bewonersparticipatie en het bereiken van bewoners die je nu onvoldoende bereikt.

1. Het realiseren van verbeteringen op het gebied van gezondheid begint met samenwerken met bewonersgroepen, doelgroepen en het maatschappelijke middenveld. Dat staat genoemd, maar hoe dan? Hoe geef je bewonersparticipatie vorm? Bewoners zijn beter gemotiveerd om te gaan 'bewegen' als zij zelf probleemeigenaar zijn. Samen bedenken wat er moet gebeuren, samen aan de slag en samen evalueren of het doel bereikt is.
2. Genoemde principes als 'gezondheidsachterstanden te verkleinen' door 'ongelijk te investeren voor gelijke kansen' vragen om een effectieve strategie. Hoe gaat de gemeente dat doen? Hoe bereik je de mensen die je nu onvoldoende bereikt? Met traditionele voorlichting kom je er niet. Dat vergt activeren van sleutelfiguren en rolmodellen.

Implementatie kost de komende jaren dus tijd en geld. Het kan niet zo zijn dat er alleen geld wordt besteed aan het schrijven van een plan en niet aan de uitvoering van een plan. Het moet ons van het hart dat we dit de afgelopen periode vaker hebben gezien met beleidsplannen. Ze blijven steken in schoonheid.

We roepen B&W en de Raad op bij de komende begrotingsbehandeling structureel geld in te boeken voor de uitvoering van de Gezondheidsnota, o.a. bedoeld voor het opzetten van actieve bewonersparticipatie en alternatieve vormen van voorlichting.

We begrepen ook dat er een aantal opvallende zaken prioriteit gaan krijgen, zoals: vaccinaties, middelengebruik en sport. Dit lijkt op 'cherry picking', waardoor de noodzaak om integraal en domein-overstijgend aan het werk te gaan compleet verdwijnt. Als er bijvoorbeeld veel alcohol wordt gedronken of niet wordt gesport kan er bij het gezin of de persoon veel meer aan de hand zijn, zoals armoede, geen betaald werk, onvoldoende netwerk, gebrek aan positieve rolmodellen, culturele of religieuze opvattingen. Het aanpakken van geïsoleerde onderwerpen zonder context zal weinig tot niets opleveren.

We roepen B&W en de Raad op om de beoogde domein-overstijgende en integrale aanpak van de gezondheidsnota te handhaven. Dit vraagt domein-overstijgend programmamanagement en geen losse projectleiders.

We realiseren ons dat we ons met zaken bemoeien die niet direct de corebusiness (inhoud) zijn van de Adviesraad, nl. geld en organisatie. We hopen dat u begrijpt dat we de urgentie zagen om dat dit keer wel te doen vanwege de indirecte relatie met de inhoud. Wij vertrouwen dan ook op een reactie op dit advies van uw College.

We zijn in goed gesprek met de betreffende ambtenaar. Met haar bespreken we onze inhoudelijke aandachtspunten. Deze worden hierbij wel ter kennisname als bijlage toegevoegd.

Met vriendelijke groet,

Marlou Min

Namens de Adviesraad Sociaal Domein Bodegraven-Reeuwijk

BIJLAGE (separaat): Aandachtspunten m.b.t. de Gezondheidsnota 2026-2030